

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 2 grudnia 1929 roku.

190.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ

Dział Str.

1. "Lietuvos Aidas" o granicy litewsko-łotewskiej.-	I.	1.
2. Poseł łotewski w Kownie o stosunkach litewsko-łotewskich.-	"	2.
3. "Lietuvos Aidas" o stosunkach litewsko-niemieckich.-	"	2.
4. Możliwy powrót Auksztolisa do Kowna.-	"	2.
5. Nowe wice-konsulaty.-	"	2.
6. W kołach dyplomatycznych.-	"	2.

II. ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

7. Dokoła wystawy rolniczo-przemysłowej w Kownie.-	II.	1.
8. 20.000 lt. na odzież dla uczniów.-	"	1.
9. Budżet miasta Kowna.-	"	1.
10. Przetargi leśne.-	"	1.
11. Zmiana przepisów o wwozie ziemniaków.-	"	1.
12. Eksport masła.-	"	1.
13. Podwyższenie stopy procentowej.-	"	1.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

14. "Lietuvos Aidas" o sądach wojennych w Litwie.-	III.	1.
15. "Rytas" o naczelnikach powiatowych.-	"	1.
16. "Lietuvos Žinios" o okólniku arcybiskupa Skwircewskiego i o szkołach katolickich w Litwie.-	"	2.
17. Amnestja.-	"	3.
18. Z Gabinetu Ministrów.-	"	3.
19. Dokoła strajku w gimnazjach.-	"	3.
20. Zmiany w kodeksie karnym.-	"	3.
21. Kary prasowe.-	"	3.
22. Przejazd kolonistów niemieckich przez Kowno.-	"	3.
23. Likwidacja komisji mieszkaniowej.-	"	3.
24. Okólnik arcybiskupa Skwircewskiego w związku ze strajkami szkolnymi.-	"	4.
25. Rok Witoldowy w Litwie.-	"	4.
26. Nadużycia w komisji poborowej.-	"	4.
27. Zamachy.-	"	4.
28. Przejazd kolonistów niemieckich przez Kowno.-	"	4.
29. Wzrost bezrobocia w Kłajpedzie.-	"	4.
30. Ludowcy w obozie koncentracyjnym w Worniach.-	"	4.
31. Opieka społeczna w Kownie.-	"	4.
32. Wyjaśnienia "Memeler Dampfbootu" o Arawicziusie.-	"	4.

I.ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

**"Lietuvos Aidas" o granicy litewsko -
łotewskiej.**

**"Lietuvos Aidas" Nr.272 z dn.28.XI.r.b.Art.p.t."W sprawie
zatwierdzenia granicy z Łotwą". Streszczenie:**

Ustalenie granicy litewskiej z Łotwą było najpierwszą sprawą w naszych stosunkach z północnym sąsiadem. W 1920 r. 28-go września, podpisano układ litewsko-łotewski w sprawie arbitralnej komisji dla ustalenia granicy. Od tego czasu "ustalenie" to przeszło różne stadia, z których najważniejsze są następujące: ix

1. Dnia 20 marca 1921 r. komisja arbitralna po dokonaniu poleconego jej zadania, podpisała protokół przeprowadzenia granicy między Litwą a Łotwą i złożyła rządowi odpowiednie sprawozdanie. Od tego czasu granicę między Litwą a Łotwą można uważać za politycznie ustaloną.

2. Dnia 14 maja 1921 r. Litwa i Łotwa podpisały konwencję w sprawie "ustalenia granicy na miejscu". W myśl tej konwencji, powołano "mieszana litewsko-łotewską komisję graniczną, która miała dokonać faktu cznego ustalenia granicy w drodze przygotowania planów granicy oraz jej opisanie i zaznaczenia przy pomocy pewnych znaków.

3. Dnia 15-go października 1927 r. komisja graniczna po zakończeniu swych prac podpisała dokładnie opracowany opis litewsko-łotewskiej granicy i plany tej granicy na 111 planszetach. Opisanie granicy i plany nieco później zostały wydane w formie książkowej i obecnie są dostępne dla szerszego społeczeństwa. Z książek tych widać, że ustalona przez komisję granica litewsko-łotewska ma ~~570~~ 570,232 klm. długości. Ciągnie się ona od morza Bałtyckiego do t.zw. polsko-litewskiej linii administracyjnej.

Wszelako nawet po opracowaniu przez komisję pięknej mapy granicznej litewsko-łotewskiej, kwestji naszej granicy z Łotwą nie można uważać za zakończoną. Granicę tę powinny zatwierdzić oba państwa. Zatwierdzeniem tem są związane niektóre kwestje, powstałe podczas przeprowadzania granicy, a w pierwszym rzędzie likwidacja podzielonych przez granicę gospodarstw. W myśl art.7 podpisanej 14-go maja 1921 r. konwencji, właściciele podzielonych gospodarstw w ciągu dwóch lat od dnia zatwierdzenia granicy, powinni gospodarstwa swe tak uporządkować, aby były one tylko w jednym państwie. Takich działek, których dotyczy ten artykuł, ze strony Litwy jest 290, ze strony Łotwy - 300. Dopóki granica między Litwą a Łotwą jest niezatwierdzoną, właściciele tych działek nie mogą zacząć likwidacji. Położenie zaś takie niewątpliwie wpływa negatywnie nie tylko na kalkulacje gospodarcze właścicieli wskazanej ziemi, lecz i na całą stabilizację życia pogranicznego. To też dzisiaj ostateczne i formalne zatwierdzenie granicy należy uważać za rzecz zupełnie dojrzałą.

Niestety, dotychczas nasza stolica z jedną trzecią ziem litewskich znajduje się w polskiej okupacji i nasza granica z Łotwą nie mogła być doprowadzona na wschód do końca. Wypadło porzucić narazie na części tej granicy od morza Bałtyckiego do tego punktu, gdzie granica ta styka się z t.zw. polsko-litewską linią administracyjną. To też mówiąc o ostatecznym i formalnym zatwierdzeniu granicy z Łotwą, nie należy zapominać, że zatwierdzenie to narazie dotyczy niecałej granicy litewskiej z Łotwą, a tylko jej części. Wszelako interesy obu państw wymagają, żeby już teraz została zatwierdzona przynajmniej ta część granicy, którą można było ustalić. Jak dowiedzieliśmy się z dobrze informowanych źródeł, rząd nasz już wszczął rokowania w tej sprawie.-

litewsko-łotewskich.

ter techniczny i wcale nie jest związana z polityką.-

n i e m i e c k i c h .

"Lietuvos Aidas" Nr.273 z dn.29.XI.r.b. Streszczenie:

Niemcy dawali wówczas Litwinom nadzieję odczyszczenia z nierpodległości. Pierwszą bronią, jak też pieniądze, Litwa, chociaż z pewnemi trudnościami, otrzymywała od Niemiec, zachodzi też niejaki podobieństwo między Niemcami a Litwą. Niemcy powinny płacić reparaację, odebrano od nich niektóre dzielnice. Od Litwy również odebrali Polacy Wileńszczyznę, wobec tego oba państwa dobrze się rozumieją.

niemieckich.-

M o ż l i w p o w r ó t A u k s z t o l i s a d o K o w n a .
Pisma estońskie podają, że poseł litewski w Estonji Aukstolis,
jeszcze w roku bieżącym opuści Rewel, ponieważ został mianowany dy-
rektorem wydziału administracyjno-prawnego w ministerstwie spraw
zagranicznych Litwy. W dniu 2 b.m. wyjeżdża on do Helsingforsu,
gdzie zabawi on do 10-go grudnia.-

N o w e   w i c e - k o n s u l a t y . Rząd litewski zakłada dwa nowe wicekonsulaty w Danji, w Odense i Randerse. W Odense wicekonsulem zostanie mianowany kierownik instytucji ubezpieczeniowej Peter Federson Puch, w Randerse - dyrektor fabryki sortowania nasion Ollivarius Jurgensen.-

W k o ł a c h d y p l o m a t y c z n y c h . Szwedzki attaché wojskowy w państwach bałtyckich rotmistrz Dannenfeld na dłuższy czas zmienił miejsce swego stałego pobytu, przenosząc się z Rygi do Kowna.-

II.ZAGADNIENIA GOSPODARCZE.

Dokoła wystawy rolniczo-przemysłowej w Kownie. W tych dniach z inicjatywy Izby Rolniczej odbyła się w Kownie narada w sprawie projektowanej w 1930 r. wystawy rolniczo-przemysłowej. Na naradzie byli obecni przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, Komunikacji, burmistrz miasta Kowna, przedstawiciele Izby handlowo-przemysłowej i organizacji rolniczych. Uczestnicy narady wypowiedzieli się za potrzebą urządzenia w Kownie w przyszłym roku wystawy rolniczo-przemysłowej. Jako na czas najdogodniejszy wskazano datę 18 - 22 czerwca. Wystawa zostanie urządzona w związku z jubileuszem Wielkiego Księcia Witolda.-

~~20.000~~ 20.000 lt. na odzież dla uczniów. W związku z wprowadzeniem w Kownie przymusowego nauczania początkowego, wydział opieki społecznej zarządu miejskiego w Kownie wydał 20.000 lt. dla niezamożnych uczniów na kupno odzieży.-

Budżet miasta Kowna. Miejska komisja budżetowa w Kownie przystąpiła do rozważania opracowanego przez zarząd budżetu na rok 1930. Wpływy i wydatki miejskie zbilansowano na sumę 6.385.800 lt. Jeśli do przyjęcia budżetu zostanie wydana uchwała o podniesieniu dzierżawy za grunta miejskie, wydzierżawione terminowo i bezterminowo, wpływy miejskie wzrosną o 300.000 lt.-

Przetargi leśne. W dniu 26 listopada w departamencie leśnym odbyły się przetargi na sprzedaż lasu. W przetargach wzięli udział litewscy i zagraniczni przemysłowcy leśni. Ogółem sprzedano lasu na sumę 1.360.000 lt. Dnia 27 listopada odbyły się przetargi, na których sprzedano lasu na sumę 660.000 lt. -

Zmiana przepisów o wwozie ziemniaków. Z rozporządzenia ministra skarbu z dnia 21 listopada r.b., zostały zmienione przepisy w sprawie wwozu ziemniaków z zagranicy. Obecnie ustala się, iż przepisy ogłoszone w Nr.290 "Wiadomości Urzędowych" nie dotyczą ziemniaków, wwożonych z tamtej strony granicy i pochodzących jako urodzaj z gospodarstw, przeciętych granicą, lub takich gospodarstw, których właściciele i dzierżawcy zamieszkują na pograniczu. Wwóz takich ziemniaków może się odbywać bez kontroli, o ile zostaną dokonane forma hości co do komunikacji pogranicznej przez przewoźników przegranicznych.-

Eksport masła. W ubiegłym tygodniu "Pienocentras" eksportował 858 beczulek masła. Mleczarniom płacono za kilogram masła I gatunku 7,90 lt., II gatunku - 7,70 - 7,80 lt i III gatunku - 7,10 lt. -

Podwyższenie stopy procentowej. Rada ministrów postanowiła podwyższyć stopę procentową w kasach oszczędnościowych do 4 %.-

III.ZAGADNIENIA POLITYKI WŁAŚNOSTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Lietuvos Aidas" o sądach wojennych w Litwie.

"Lietuvos Aidas" Nr.272 z dnia 28.XI.r.b.Art.p.t."Sprawa wewnętrzna i opinia zagraniczna". Streszczenie:

Nikt zdaje się w Litwie nie utrzymuje, że czasy obecne są zupełnie normalne. Nie zniesiono jeszcze stanu wojennego, który ciągnie się od zarania naszej niepodległości i do którego tak przyzwyczailiśmy się, że prawie nie zauważamy jego istnienia. Nikt jednak zdaje się jednak nie odczuwać tego ciężaru w związku ze stanem wojennym, jak obecny rząd litewski. Celem rządu jest jego zniesienie i jeżeli dotychczas tego nie dokonano, to jedynie ze względu na zagrażające państwu niebezpieczeństwo ze strony naszego południowego sąsiada. Musimy jednak stwierdzić fakt, że przy pierwszej możliwości rząd stan wojenny zniesie.

Jak wiemy, w roku ubiegłym i bieżącym rozwinęli się dla państwa działalność agenci polscy, uzbrojeni nie tylko w literaturę, latz bombę i maszyny piekielne. W celu zwalczania tego zjawiska, rząd zmuszony był uciekać się do surowych środków, które zagranicą wydawały się drakońskie i niezrozumiałe. Co prawda, kary śmierci odstraszyły niejednego agenta z tamtej strony linii administracyjnej. Z drugiej jednak strony, nie należy zapominać, że wyroki te zagranicą wywołały ujemne wrażenie. Nie tylko nieprzychylnie dla Litwy czynniki zaczęły wykazywać pewien niepokój. Niekiedy nawet przyjaciele naszego kraju nie mogli zrozumieć okrutnych metod walki w Litwie. Musimy przyznać, że stan wojenny i jego skutki zagranicą się wyolbrzymia i np. Wanderwilde albo członek Reichstagu Artur Krispien, słysząc o częstych karach śmierci, zwrócili uwagę naszego rządu na to, że wyroki śmierci sprawiają zagranicą niekorzystne wrażenie.

Jak mówiliśmy, naszym ideałem jest taki stan, ażeby można było się obejść bez stanu wojennego i sądów doraźnych i aby sprawy terrorystów były rozważane w sądach publicznych. Pod niektórymi względami, szczególnie w stosunku do działalności agentów polskich, byłoby to może nawet korzystniejsze. Nie powinniśmy jednak zapominać o metodach i celach działalności przeciwnika, który chociaż na konferencji plechakajisowców potępił terrorystyczny sposób działania, jednak ciągle nasyla do Litwy agentów, uzbrojonych od stóp do głów, których celem jest wysadzenie klubu oficerskiego, kryminalnej policji i inne bezsensowne akty terrorystyczne. Zagranica nie może tego zrozumieć, jak i my sami. Są to jednak fakty, na które nie możemy zamknąć oczu.

Nie jesteśmy stronnikami wiecznego stanu wojennego i sądów wojennych. Patrzymy na to, jak na zło konieczne. Mam nadzieję, iż w niedalekiej przyszłości bezowocne wysiłki wrogów Litwy wyczerpią się i wówczas nie będzie zachodziła potrzeba surowych kar. Z drugiej strony, chcielibyśmy, aby wszystkie te warstwy, które ze względów humanitarnych podnoszą głos przeciw wymierzaniem przestępcom surowym karom, ocenili również obiektywnie i działalność tych przestępców.

"Rytas" o naczelnikach powiatowych.

"Rytas" Nr.269 z dn.27.XI.r.b.Art.p.t."Wobec porządkowania administracji". Streszczenie:

Każdy chyba Litwin zna opowiadania Kudirki p.t. "Naczelnik"

w którym autor przedstawił despotyzm i upadek moralny byłych carskich urzędników powiatowych. A jak się ma rzecz z naszymi naczelnikami powiatowymi? Bywa tu również rozmaicie. Jedni pracują sumiennie, przestrzegają ustaw, w postępowaniu swoim nie obrażają nikogo, co w społeczeństwie cieszy się dobrem imieniem. Niestety, jednak zdarzają się i inni. Ci zaś mają skłonność do metod działania naczelników rosyjskich. Dla rządu na pierwszy rzut oka może się wydawać, iż praca ich jest godna pochwały, jeśli jednak przyjrzeć się i rozważyć dokładnie, zobaczymy całkiem odmienny stan rzeczy, tak iż nawet sam rząd niekiedy degraduje zbyt ~~głuch~~ "gorliwych" naczelników powiatowych, gdyż wnoszą oni chaos do życia państwowego.

Ostatnio podobno znów jest zmieniana ustawa, przy pomocy której mają być uporządkowane obowiązki i prace naczelników powiatowych. Chociaż nie znamy t. m. czasu treści projektu pomienionej ustawy, możemy jednak powiedzieć, że o ile ustawa ma na celu podniesienie autorytetu naczelników, jest to zbędne. Takiej powagi, którą można by było podnieść przy pomocy ustawy, kraj niepotrzebuje. Autorytet naczelnika i tak przytłacza kraj ciężkim brzemieniem. Aby stworzyć prawdziwy autorytet, należy działać środkami oświaty i wychowania i zapewnić wolność.-

"Lietuvos Žinios" o okólniku arcybiskupa Skwireckiego i ~~żm~~^o szkołach katolickich w Litwie.

"Lietuvos Žinios" Nr. 273 z dn. 29. XI. r. b. Art. p. t. "Jeszcze jeden okólnik". Streszczenie:

Wczoraj pisma opublikowały bardzo ciekawy okólnik arcybiskupa Skwireckiego, w którym metropolita litewski radzi usunąć ze szkół bez prawa powrotu do innych, wszystkich tych, którzy podburzają do strajku.

Tak drakoński okólnik naturalnie powinien pociągnąć za sobą pewne skutki. Albo wywołać jeszcze więcej zamieszania w szkołach katolickich, albo wyrzucić z tych szkół część uczniów u których w ten sposób uspokoić. Okólnik wyraźnie nakazuje zgórż przeszkodzić mogący powstać strajkom. Widocznie arcybiskup nie pomyślał, co może się dziać w szkole, jeżeli nieprawowładnej części uczniów wyda się wilcze bilety, które zamkną im drzwi do innych szkół, albo opóźnią ich naukę o pół roku. Na cóżby zdawała się taka zemsta, taka uparta chęć łapania życia młodym ludziom?

Nie uważamy tu za wskazane dawać lekcji pedagogiki tak wysokim osobom, wracamy jednak uwagę w pierwszym rzędzie rodzicom, co czeka ich dzieci w szkołach klerikalnych wobec tak nieubлагalnego okólnika, który można nawet nazwać bezprawiem. Jednocześnie nad okólnikiem t. m. powinien zastanowić się i rząd, który w wielkim stopniu wspiera materialnie te szkoły, w tym celu, aby młode pokolenie bez różnic poglądów i wyznania mogło się w tych szkołach uczyć. Jeżeli jednak wzgłęd ten odpada, to czemu się da usprawiedliwić udzielenie sankcjonować te "wilcze bilety", które rozkazał wydawać metropolita i nie będzie przyjmował tych uczniów do szkół? Są to kwestje bardzo aktualne po ukazaniu się okólnika, gdyż nie może nie obchodzić rząd los znacznej części młodzieży.

Musimy wskazać tu jeszcze na jedną okoliczność, mianowicie na szkoły "organizacji katolickich". Szkoły te powstały dzięki obecności chrześcijańskiej demokracji u steru władzy i przeciw woli większości mieszkańców, którzy chcieli szkół rządowych, otrzymali natomiast klerkalne szkoły, utrzymywane kosztem państwa. Żądanie ludności, domagającej się szkół państwowych, albo przemilczano, albo ustosunkowywano się do niego zupełnie negatywnie. To też po wszystkich

tem, podobne traktowanie rodziców i dzieci nie da się niczem usprawiedliwić, jest bezprawne. Rodzice posyłali dzieci do tych szkół nie jako do katolickich, lecz jako do najbliższych, wiedząc, że są one utrzymywane kosztem państwa. Czyż można więc teraz dopuścić, aby w szkołach tych dzieciom codziennie groziło niebezpieczeństwo i aby w imię profilaktyki ustroju szkolnego terrorizował ich okólnik arcybiskupa i niszczył ~~ich~~ przyszłość dzieci i nadzieje rodziców.

Prawdziwy sens tego okólnika jest ten, że kler postanowił ogłosić "wojnę" uczniom i społeczeństwu, którzy nie są stronnikami szkół klerkalnej i chcieli mieć szkoły państwowe. Społeczeństwo winno odpowiedzieć, czy ma to być wojna, czy też pokój.-

A m n e s t j a . W związku z 500-leciem zgonu księcia Witolda projektuje się w Litwie amnestja. Administracja więzienia kowieńskiego sporządziła spisy więźniów, aby przesłać je rządowi celem zdecydowania, jakich więźniów mają być amnestjowani. Jak się przypuszcza, całkowitą amnestję otrzymają jedynie ci więźniowie polityczni i kryminalni, którzy zostali skazani na niewielkie terminy więzienia, skazanym zaś na większe terminy zostanie jedynie zmniejszony wymiar kary. Poza tem przewiduje się amnestja dla skazanych w drodze administracyjnej.-

Z G a b i n e t u M i n i s t r ó w . W dniu 26 listopada Gabinet Ministrów przyjął zmianę ustawy o zezwoleniu obcokrajowcom na zajmowanie się pracą zawodową w Litwie. Na posiedzeniu 25-go listopada przyjęto zmianę etatów Rady Państwa, Ministerstwa Spraw Zagranicznych /utworzenie placówki dyplomatycznej w państwach skandynawskich/ i Akademii Rolniczej oraz zmianę projektu ustawy o bezpłatnem korzystaniu z jazdy kolejami żelaznymi.-

D o k o ł a s t r a j k u w g i m n a z j a c h . Ilość uczniów strajkujących w prywatnem gimnazjum "Ziburs" w Wilkowszkać wynosi 70 %. Strajkujący uczniowie żądają upaństwowienia gimnazjum. Na nadzwyczajnem zebraniu komitetu rodzicielskiego uchwalono jednogłośnie prosić ministerstwo Oświaty o upaństwowienie gimnazjum i wysłać w tym celu delegata do Kowna.-

Z m i a n y w k o d e k s i e k a r n y m . Gm W tych dniach nabrały mocy nowe zmiany kodeksu karnego, na podstawie których dochodzenie policyjne przybiera charakter dochodzenia śledczego. Obecnie sędzia śledczy będzie wprost pisał rezolucję na dochodzeniu policyjnym, w razie jednak potrzeby będzie mógł materiał ten uzupełnić. Ponieważ nowe zmiany wymagają od policji większej ścisłości w dochodzeniu, przeto Ministerstwo Sprawiedliwości opracowało odpowiednie przepisy dla policji.-

K a r y p r a s o w e . Kowieński sąd okręgowy skazał redaktora "Tautos Kliaa" Slesorajtisa na 8 dni aresztu za oszczerstwo w stosunku do prokuratury kowieńskiego sądu okręgowego.-

Minister Obrony Kraju uchrlił karę w wysokości 1.000 lt. z zamianą na miesiąc więzienia, nałożoną przez komendanta wojennego na prof.Dowidajtisa, jako odpowiedzialnego redaktora "Lietuvos Darbininkas". Wszelako zarządzenie zamknięcia pisma pozostaje w mocy.-

P r z e j a z d k o l o n i s t ó w n i e m i e c k i c h p r z e K o w n o . W tych dniach przez Kowno będą przejeżdżały transporty niemieckich kolonistów, emigrujących z ZSSR do Niemiec i Kanady. Pierwszy transport kolonistów będzie składał się z około 2.000 osób. Celem dostarczenia emigrantom produktów żywnościowych i innej pomocy, niemiecka kolonja w Kownie powołała specjalny komitet, na czele którego stanęła żona posła niemieckiego p.Korath.

L i k w i d a c j a k o m i s j i m i e s z k a n i o w e j . Kowieńska rada miejska zlikwidowała czynną od 1919 r. komisję mieszkaniową.-

Okólnik arcybiskupa Skwirskiego w związku ze strajkami szkolnymi. Metropolita litewski J. Skwirski wystosował okólnik do organizacyj katolickich, w którym nakazuje kierownikom szkół niezwłocznie ostrzec młodzież szkolną, iż uczniowie agitujący za strajkami będą usuwani z zakładów naukowych bez prawa powrotu.-

Rok Witolowy w Litwie. Na ostatnim posiedzeniu Komitetu przygotowawczego do obchodu 500-lecia rocznicy Księcia Witolda, przyjęto uchwałę o oznaczeniu 1930 r. rokiem Księcia Witolda. Wszystkie ustawy, rozporządzenia rządowe i inne dokumenty, wydane w roku przyszłym, będą opatrzone napisem: "Działo się w roku Księcia Witolda 1930-ym".-

Nadużycia w komisji poborowej. Litewskie wojskowe władze śledcze prowadzą obecnie dochodzenie w sprawie wielkich nadużyć poborowych w powiecie Wykowskim. O nadużycie są oskarżeni lekarz powiatowy Kudirka, lekarz 4 pułku artylerji Gudelis i inni, których już aresztowano i osadzono w więzieniu. Przymnożali oni łapówki za zwalnianie poborowych z wojska. W ostatnich dniach listopada wyjechał sędzia śledczy do spraw nadzwyczajnych kpt. Ośalis w celu zbadania sprawy na miejscu w Wykowskich. W związku z wykręciem nadużyć, w tych dniach uciekli zagranicę lekarz wykowski Goldberg oraz kilku poborowych. Śledztwo zatacza coraz szersze kręgi.-

Zamachy. Dnia 29-go listopada r.b. wieczorem nieznani sprawcy rzucili granat ręczny do mieszkania funkcjonariusza litewskiej straży pogranicznej Wernatowicza w Oranach. Wybuchem granatu została ciężko zraniona żona Wernatowicza. Sprawcy nie ujęto.-

W sobotę 29-go listopada o godz. 9 wieczorem wybuchła bomba w lokalu "Żelaznego Wilka" w Kownie. Dzięki szczęśliwemu przypadkowi, nikt z obecnych w lokalu nie został raniony. W związku z wybuchem aresztowano 9 osób. W dniu 2 grudnia r.b. rzeczoznawcy mają zbadać miejsce wybuchu oraz ~~szkoda~~ ustalić, z której ręki został rzucony granat. Panuje przekonanie, że zamachu dokonali emigranci litewscy.-

Przejazd kolonistów niemieckich przez Kowno. W niedzielę 1-go grudnia przez Litwę przejechał pierwszy transport opuszczających Sowiety kolonistów niemieckich. W Kownie kolonistów na dworcu spotkali: burmistrz Wilejszys, miejscowa kolonja niemiecka oraz Czerwony Krzyż, którzy rozdawali kolonistom czekoladę i gorącą kawę. Pierwsza grupa kolonistów składała się z 401 osób. 2-go grudnia oczekuje się przejazdu drugiej grupy kolonistów.-

Wzrost bezrobocia w Kłajpedzie. Według ostatnich danych statystycznych, w Kłajpedzie zanotowano większy niż poprzednio wzrost liczby bezrobotnych.-

Ludowcy w obozie koncentracyjnym w Worniach. Według informacji "Lietuvos Zinios", w obozie koncentracyjnym w Worniach znajduje się obecnie 5-ciu ludowców.-

Opieka społeczna w Kownie. W wydziale opieki społecznej kowieńskiego magistratu zarejestrowano obecnie 6.200 osób, które z powodu podeszłego wieku, chorób lub braku pracy, wymagają koniecznej pomocy.-

Wyjaśnienia "Mem. Dampfboot" o Arawiczu iusie. "Memeler Dampfboot" komunikuje, iż kandydat na ministra spraw wewnętrznych Arawiczius, należał przedtem do partji ludowców, obecnie zaś od niejakiego czasu jest narodowcem.-